

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

in Capitală: Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
in Districte: " 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 10 lei.
in Străinătate: " 1 an 48 lei; 6 luni 24 lei; 3 luni 12 lei.

Director: D. AUG. LAURIAN

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România: La administrațiune, Tipografia Ștefan Mihălescu, Strada Covaci, Nr. 14 și la corespondenții Ziarului din județe.
In Paris: La Societe Havas, place de la Bourse, 8.
In Viena: La Heinrich Schalek, I, Wollzelle, 12, Biroul Central de anunțuri pentru Austro-Ungaria.
In Ramburg: La Adolf Steiner, Gänsemarkt, No. 53, Biroul de anunțuri pentru Germania.

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV. . . . . 30 bani.
Reclame pe pagina II-a 5 lei. | Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nerancate se refuza.
Articolii nepublicați nu se inapostaza.
Pentru inserții și reclame, redacțiunea nu este responsabilă.

OBSERVATORIU METEOROLOGIC

Buletin atmosferic, Mercur 16 Ianuare

Elemente climatice	R R I AZI		
	2 ore p. m.	8 ore seara	8 ore dim.
Temperatura aerului la umbră . . .	-0.2	-3.0	-8.4
" " maximă	—	-0.5	—
" " minimă	—	—	-8.8
" " fără spirator	-4.3	-4.2	-8.8
Barometru redus la 0°	758.8	759.0	759.6
Presiunea raportată în milimetri	2.6	2.7	2.0
Umescala relativă în procente	5.7	7.4	8.5
Vântul / direcția dominantă	S. W.	W.	S. S. W.
" " înălțimea medie	2.4	2.8	3.8
Evaporațiunea apei	0.1	0.0	0.1
Pluza	0.0	0.0	0.0
Aloinometru (0-100)	14.1	—	18.6
Nebulositatea (0-10)	9	1	0

Aspectul zilei:

Er. Ziua noros, noaptea senin, vânt foarte slab, desghet, temperatura maximă la suprafața pământului + 6.5. — Astăzi dimineață. Frumos, brumos, subțiri, barometru staționar.

Directorul Observatorului: St. Hepites.

NOTA. — Temperatura este dată în grade centigrade; înălțimea barometrului în milimetri de mercur; înălțimea medie a vântului este dată în metre pe secundă. Evaporațiunea apei și pluza sunt scoțite în milimetri de grosime. — Gradul de claritate a cerului se măsura cu grade actinometrice, scoțite 0 grade la întuneric și 100 grade, atunci când cerul ar fi cu desăvârșire fără nor și în atmosferă n'ar fi vaporii de apă. Nebulositatea este măsurată de la 0 la 10; cifra 0 înseamnă un cer cu totul senin, iar 10 arată un cer cu desăvârșire acoperit de nori.

ȘTIRI TELEGRAFICE

din zările streine.

Londra, 25 Ianuare.

Atentatul cu dinamită a cauzat mari stricăciuni atât în hala Westminster, cât și în sala Camerilor comunelor Pachetului cu dinamită, pe care un sergent vrea să îl ducă d'acolo, dar a trebuit să îl lase pe scară pentru că l'ardea, a explodat și a făcut o gaură mare în scară, în care au căzut sergentul de poliție și 4 persoane. În corpelul halei său făcut sute de găuri prin contuziune. A doua exploziune a produs o mare gaură în parchet și a dat jos toată tencuiala de pe un perete al salei. Sergentul cu greu va rămânea viu.

Poliția bănuște că atentatorii sunt femei, cari au adus dinamita sub rochi. S'au arestat două persoane.

Lemberg, 25 Ianuare.

Din Varșovia se anunță, că înmormintarea poetului polon Odyniec, la care au participat ca la 15,000 oameni, a fost o imponentă manifestare de doliu național. Autoritatea de cenzură a interzis îndată prin circulară fiilor polone din Varșovia, de a relata citorilor despre acea manifestare a conștiinței naționale polone.

Paris, 26 Ianuare.

Rezultatul definitiv al alegerilor senatoriale este următorul: 67 Republican și 20 conservatori. Republicanii au câștigat 22 locuri.

Londra, 26 Ianuare.

„Times“ află, că Fr'ța n'a primit intr'adevăr modificățiunile făcute contra-propunerilor sale. Anglia a stabilit, ca garanție colectivă să se formeze pe baza garanției anglo-franceze a împrumutului turcesc de la 1855, ca Franța să nu se amestece în administrația egipteană. „Times“ crede că acest aranjament va restabili controlul dublu și că parlamentul nu l'va sancționa.

Roma, 25 Ianuare.

Sedința de astăzi a Camerii a trecut fără rezultat. Tribuna erau pline și toți așteptau cu nerăbdare declarațiunea lui Mancini. Insă interpelățiunile au fost de 2-ore până pe la 6 ore și fiind că președinții corpurilor legislative erau invitați la masa de la Curte, s'a întrerupt sedința.

Derenzis a zis, că se bucură vîzînd pe Italia în fine decisă la luarea energice; el speră, că expedițiunea în Marea Roșie va salva oarea țării în ori-ce eventualitate; dar nu crede în Assab, fiind din contra convins, că o acțiune în Marea Roșie, stăpînită de Anglia, ar fi periculoasă pentru Italia. Italiei îi trebuiesc colonii agrare, carî să ușureze țara de criza agrară. Dar ce s'a făcut oare în Italia în privința aceasta? Nimeni! Nu se va face guvernul? Nimeni nu știe! Nu sunt încheie oratorului—contra ocupării unor puncte în Marea Roșie. Dar dacă întreb istoria, ezmă zice că Italia și-a găsit mărirea în Mediterana: tot în Marea Mediterană ezmă reinvieste această mărirea. Dacă ministrul de externe ar lucra mai energic, scopul aspirațiilor noastre s'ar atinge mai curînd. Doresc să se hotărască la aceasta.

Discursul lui Derenzis a fost aplaudat. Apoi a vorbit Camporeale în același sens, iar Parezco contra ori-cărei politici coloniale.

Washington, 24 Ianuare.

Edmunds a supus Senatului un proiect de lege în privința prevenirii și pedepsirii crimelor, ce se comit prin materii explozive în statele unite și în alte state. Acest bil propune și pedepsirea ori-cărei participări la transportarea și predarea unor materii explozive pentru scopuri criminale.

Chigaco, 24 Ianuar.

Intre efectele unui cert Otto Funk s'au găsit un vas cu dinamită și praful de tun și o mașină infernală. Poliția a aflat, că Funk este bănuț a fi socialist și incendiar. La interogatoriul el a declarat, că a construit

mașina spre a-și lua viața din cauza unei afaceri amoroase ce avușese în New-York.

Serviciul telegrafic al „Rom. Lib.”

27 Ianuare, 1885—3 ore seara.

Roma, 27 Ianuare.
„Tribuna“ află că guvernul italian se neliniștește de expedițiunea din Sudan, de oare-ce Italia e obligată, prin tratatul încheiat cu Engiltera de a înlocui garnizoanele engleze în porturile Mării-Roșie, în cazul unei invingeri a generalului Wolsey și de a veni în ajutor Englezilor. A doua parte din trupele destinate Orașului Assab va pleca la 5 sau la 10 Fevruare.

Londra, 27 Ianuare.
„Daily News“ a primit din Egipt o depeșă care zice că generalul Stewart a ajuns la Metamneh.

Washington, 27 Ianuare.
Senatul a protestat în unanimitate în po-triva esplosiunilor ce s'au produs la Londra.
(Havas).

A se vedea ultime știri pe pagina III-a

București, 16 Ianuare

Indeplinirea misiunii cu care ne am însărcinat, prin declararea noastră de ieri, ne impune înainte de toate obligațiunea de a ne regula pozițiunea, față cu partidele din țară și cu diferitele lor organe, și sperăm că nimeni nu se va putea plânge nici de lipsa noastră de francheță, nici de lipsa noastră de bună colegialitate.

Vom începe astăzi cu acea fracțiune a partidului liberal, care este la putere, și vom căuta a ne da seama, întâi, dacă principiile noastre concoardă cu ale ei, al doilea, dacă în caz de concordanță avem aceleași vederi asupra mijloacelor prin cari ideile pot să ajungă la realizarea lor practică. Numai așa vom aduce în raporturile noastre acea claritate, care dă amicului încredere și inspiră stimă adversarului, punînd tot-de-odată pe cel neconstințios în neputința de a calumni. Suntem cu atât mai mult siliți a adopta această procedură, cu cât începe a se simți din ce în ce mai mult nevoia unor clasificări politice mai puțin arbitrare de cât acele de astăzi.

In ochii marilor majorități a oamenilor noștri politici, a fi cu d. I. Brătianu se chiamă a fi liberal, a fi cu d. Lascar Catargi se chiamă a fi conservator; și când întrebăm: pentru ce liberal și pentru ce conservator?—aflăm că unii se zice liberali, pentru că au avut în trecut ideile liberale pe cari le-au realizat, și că cei-alții se zice conservatori, pentru că au avut iarăși în trecut ideile conservatoare pe cari le au părăsit. Ce voiesc astăzi unii și alții nimeni n'o spune, și în asemenea condițiuni lupta nu poate fi de cât o luptă de persoane, oboșitoare și neproducătoare.

De acolo acele laude exagerate și acele objurgățiuni nedemne, ce le întâmpinăm zilnic în polemicele noastre. Când cineva este clientul unui om iar nu apostolul unor idei, el simte instinctiv inferioritatea lui și crede că se înalță când pune pe patronul său pe un pedestal mai înalt, și astfel d. I. Brătianu află de multe ori, spre marea sa mirare, că armata, școala, finanțele, etc., etc., într'un cuvînt întreaga Românie modernă, sunt opera lui. Adversarii, la rândul lor, simt că e de ridicul de a ridica antagonismul în contra unui om la înălțimea unui principiu și cred că scapă de acest ridicul, făcînd din acest om incarnațiunea tuturor relelor. Ast-fel unii pun la activul d-lui I. Brătianu toate progresile realizate de generațiuni

întreg, și alții pun la pasivul lui toate relele de cari ne plîngem, dar cari sunt mai mult efectul unei stări de cultură înapoiate de cât efectul înriuririi unui om fatal. De adevăr nu ș' bate nimeni capul.

Este timpul însă să punem un capăt acestor rele deprinderi, este timp să ne clasăm după idei iar nu după oameni, și de aceea, că pentru noi, lupta de astăzi între opozițiunii și guvern ne lasă rec și ne-păsători, și ne va lăsa rec și ne-păsători până când nu vom ști, pentru ce dețin unii puterea și pentru ce o revendică alții.

După aparență, partidul d-lui I. Brătianu crede că e cu puțință a sta cineva la guvern fără a legitima această onoare prin un progres oare-care. Nu suntem nedreptți și vom recunoaște că vechia programă a partidului liberal a fost realizată cu succes, dar recunoscînd aceasta trebuie să nu uităm că dezvoltarea unei țări nu poate să rămăe staționară fără a da îndărăt. Pentru oamenii politici, ori-ce rezultat obținut nu este de cât o etapă în mersul general, și cine crede că are dreptul la repaus acela încetează de a fi un factor serios în viața politică a unui popor.

In această privință suntem cu părere de rău obligați a constata o deplină stagnațiune în mișcarea intelectuală, ce un partid liberal este mai mult de cât ori-care obligat să provoace. Față cu felurile acestor organizarea statului le impune, guvernul tace, majoritatea asemenea, presa liberală, intru cât ea este inspirată de partidă, nu are de cât mîini în contra acelora cari nu găsesc ca dînsa *que tout va pour le mieux dans le meilleur des mondes possibles*.

Ar crede cine-va că singura preocupare a majorității este de a-și mîningea guvernul, și singura preocupare a guvernului este de a-și mîningea majoritatea.

Față cu o asemenea situațiune, nici că poate fi vorba de o concordanță de vederi între stînga și noi, și precum golul nu se poate discuta, asemenea nu putem discuta dacă, în aplicațiunea practică de idei ce nu se manifestă prin nimic, avem a da sau a refuza aprobarea noastră.

Ce voim noi, am spus destul de lămurit și nu credem să avem vre-odată velenitatea de a părăsi vre-unul din principiile emise. Ce voiesc cei-alții, nu o scim, și vom aștepta fără nerăbdare nervoasă des-fășurarea regulată a evenimentelor. Dacă va merge tot așa, are să i se întâmple stîngelui ceea ce i s'a întâmplat lui Fontenelle, care, întrebât de medicul în ajunul morții ce simția, a răspuns oftînd: *Rien si non une grande difficulté d'être!*

CRONICA ZILEI

Se zice că d. A. Plagino, prefectul județului Râmnicu-Sîrat, este transferat în fruntea administrațiunii județului Putna.

Proiectul de lege pentru înființarea ocoalelor de rimători la Turnu Severin este gata. In curînd se va supune consiliului de miniștri și se va aduce în Parlament.

„Luptătorul“ din Focșani n'adeuce multe amănunte rușinoase despre chipul cum s'a făcut ultima alegere senatorială din localitate. El afirmă că sunt 30 de cetățeni bănuți, că chiar senatorul Simionescu a fost amenințat d'un comisar, și

că d. Voinov, fost ministru al justiției, ar fi autorul intelectual al acestei sălbătăciuni.

Succesorul regretatului general Slăniceanu la inspectoratul cavaleriei pare a fi d. general Radović, comandantul divisiunii a treia.

„Voința națională“ află, că la 3 Fevruare stil nou, se deschide la Lisabona congresul internațional postal, care era să se țină în toamna trecută și care s'a amînat din cauza epidemiei cholerice.

România va fi reprezentată în acest congres de d. Ion Ghica, ministrul nostru plenipotențiar la Londra, pe lângă care s'a atașat și un funcționar superior din direcțiunea telegrafelor și poștelor, d. C. Manu.

Michail Benzal, cel depus la Văcărești, pentru escrocherie, nu este agent de schimb, ci un zaraf.

Un nou faliment la Iași, ne vestește „Ind. roum.“: casa H. Weinbach.

Ieri s'au depus în veșnicul locaș rîmă-șițele mortale ale răposatului dr. Capșa, profesor la facultatea de medicină și director al serviciului sanitar, cu toate onorurile convenite acestei ilustrațiuni căreia familiile și țara îi datoresc atîta recunoștință.

Colonelul Horbaski a plecat la San Remo spre a aduce în țară corpul regretatului general Slăniceanu.

Tablourile de înaintări pentru sub-locotenenți sunt terminate. Inspectorii generali ai armatei au început să formeze pe cele de înaintarea locotenenților.

Consiliul de administrație al primei societăți române de reasigurare din București, avînd în vedere scumpetea arului, a decis, pentru înlesnirea publicului, de a prelungi termenul de plată, expirat la 31 Decembre 1884 stil vechiu, pentru versămîntul al 2-lea asupra acțiunilor primei societăți române de reasigurare până la 19 (31) Maiu 1885, pe lângă o dobînda de întîzriere de 6% pe an cu începere de la 1 Ianuare 1885 st. v. până în ziua plăței.

D-nii acționarilor cari nu voiesc să beneficieze de această înlesnire pot face vîrsămintele lor îndată.

Dobînda de întîzriere se va răspunde de o-dată cu plata versămîntului al 2-lea. Termenul de 19 (31) Maiu 1885 trecînd fără succes se va proceda cu acțiunile în întîzriere conform celor publicate prin „Monitorul oficial“ No. 158 de la 16 (28) Octombre 1884.

In Bucdrestî, de la 6 pîuă la 12 Ian. s'au născut 96 copii și au murit 108 oameni.

Populațiunea întreagă a pierdut in aceste șase zile 12 indivizi; evreii singuri sunt, ca tot-d'una, în câștig cu 6 indivizi.

Boale dominante, tot cele de piept.

Biletete de liber parcurs.

Un călător ne relatează că mai a laltă-ieri a vîzut pe d. deputat de Ilfov B. și pe d. deputat de Dâmbovița C. mergînd cu trenul Giurgului și cu bilete parlamentare de liber parcurs la un proces, in care una era client, celalalt avocat.

Comentariile călătorului nu le mai punem aci: or-cine și le poate inchipui, in parte cel puțin.

Luni seara la orele 8 și jumătate — ne spune „Românul“ — d-nii senatori și deputații ai majorității s'au intrunît in sala Senatului.

Intrunirea a fost prezidată de d-nu Al. Orăscu, senatore.

La ordinea zilei era cestiunea remaniării cabinetului.

D. general Leca, președintele Adunării, arătă în câte-va cuvinte scopul acestei intruniri.

D. I. Rădulescu, luînd cuvîntul, esprimă deplina sa încredere în d. Ion Brătianu, și zice că majoritatea trebuie să lase mîna liberă primului ministru pentru a aduce în guvern pe care va voi. (Aplause).

D. Dim. Ghica, președintele Senatului, arătînd asemenea încrederea sa în patriotismul și inteligența primului ministru, esprimă aceeași părere.

D. Ion Brătianu, răspunde preopinienților. D-sa arată cum în rîndul trecut a amînat cestiunea remaniării; acum însă, urmă d-sa, cabinetul trebuie completat prin numirea unui titular la lucrări publice și justiție.

D-sa însă termină zicînd că majoritatea l-a lăsat de mai multe ori mîna liberă pentru a-și alege miniștrii, dar a doua zi chiar aceeași majoritate îi ataca.

De aceea crede că ar fi mult mai bine ca majoritatea să se înțeleagă asupra persoanelor cari s'ar bucura de încrederea ei pentru a fi numiți miniștrii.

In urma acestora d. Ion Brătianu se retrase.

D. An. Stolovan crede că majoritatea atîd din Senat cât și din Cameră, care a dovedit încrederea sa in d. Ion Brătianu, este bine a lăsa primului ministru deplina libertate pentru a-și alege persoanele cu cari împreună va avea a conduce guvernul.

D. C. Dumitrescu, deputat, luînd cuvîntul, tratează cestiunea într'un mod mai precis.

D-sa, după ce arată că n'a înțeles retragerea d-lui Ion Brătianu acum șase săptămîni, de oare-ce primul ministru are atîd în Cameră cât și n' Senat majoritate, zice că aceasta din urmă să nu renunțe la drepturile ei d'a se înțelege asupra viitorilor miniștri cari trebuie să fie din majoritate; că intr'alt fel n'ar mai fi sistemul constituțională; că minoritatea să nu vie la guvern de cât atunci când dînsa sa va propune un proiect de lege, foarte popular, care s'ar combata de majoritate și acesta n'ar mai putea ține într'un asemenea cas guvernul, sau minoritatea va combata vr'un proiect nepopular al guvernului și atunci dînsa ar câștiga popularitate în țară și ar putea să ia locul guvernului.

Intrunirea s'a sîrșit pe la orele 11.

DIN AFARA

Anarhiștii.

In momentul când Prusia și Rusia incheie între ele o convențiune pentru estradarea anarhiștilor și regicizilor, aceștii desperați aruncă în aer, prin dinamită, edificiul parlamentului din Londra, cu care ocaziune s'au rînit o mulțime de persoane inofensive. Nu vom cerceta aici, dacă măsurile, ce au de gînd a lua Puterile contra anarhișmului, vor ajunge la scopul propus; reproducem numai una din cele două note, schimbate între Prusia și Rusia, asupra estradării criminalilor anarhiști. Aceste note au același text. Ită cea prusiană:

I. Guvernul regal prusian se obligă, la cererea guvernului imperial rus, să i estradeze pe supușii ruși, cari sunt acușări pentru una din crimele sau delictetele mai jos citate sau condamnați pentru una din aceste crime sau delictete și prin fugă s'au sustras de la pedeapsa meritată:

1., Pentru una din crimele și delictetele mai jos menționate, sau pregătiri spre executarea lor, dacă aceste crime sau delictete s'au comis contra Maj. Sale imperatului Rusiei sau a unui membru a familiei sale: Omor, violare corporală; luarea libertății personale; insultarea.

2., Omor și încercare de omor.

3., Fabricarea sau posesiunea de dinamită sau a altor materii explozive, intru cât acestea ar fi oprite de legile ruse.

II. In toate cele-alte casuri, in cari guvernul imperial rus ar cere estradarea pentru o crimă sau delict, ce nu e menționat in art. I, cererea va fi luată in considerație de guvernul regal prusian și de nu va fi nimic contra, se va satisface, cu privire la relațiunile amicale ce leagă pe cele două țări.

III. Imprejurarea, că crima sau delictul, pentru care se cere estradarea, s'a comis cu o intenție politică, să nu serve in nici un cas de motiv spre a se refuza estradarea.

IV. Convențiunea actuală intră in vigoare in ziua schimbului de note respectiv intre guvernul regal prusian și cel imperial rus.

Acum iată ce ne spune «Nene Freie Presse» despre mișcarea anarhiștilor din America :

«Asupra organizațiunii militare a anarhiștilor americani, sub direcția fostului deputat german, Ioan Most, primul din New-York interesante comunicări. Numărul socialiștilor care iau parte la exercițiile militare este ca de 2000 oameni. Ei sunt împărțiți în trei companii: Asociația învățămîntului și a apărării; trăgătorii boemi și asociația vinătorilor. Prima e cea mai mare între ele. Unul din șefii socialiștilor din acel oraș a spus unui reporter, cu care a avut o întrebare pe care prin legea de la 1879, ce i-a oprit de a se arăta în public cu bătele lor impecabile, au fost siliți ași ține exercițiile în secret. Spre a amăgi pe poliție. Eși tot schimbă locul de întâlnire. În anul trecut foarte mulți au intrat în rândurile lor. Regimul lor e compus din sistemul german, francez și american. Fiecare are o posesă completă lu armatură și echipament propriu și îl păstrează acasă.

Bătălia din Sudan

Asupra sângeroasei lupte dintre trupele engleze și forțele Mahdului la fântâna Abu-Klea și Metamneh, ministrul de război din Londra a primit de la lordul Wolsey o depeșă, în care se spune cam următoarele :

Generalul Stewart a avut o luptă cu multă isbândă contra trupelor Mahdului ca de 10,000 oameni. Coloana lui Stewart a avut în total 1,500 oameni. La 4 c. cavaleria lui Stewart a raportat, că dușmanul a ocupat o pozițiune la câte-va mile dincoace de fântână.

Peste noapte dușmanul a întreprins un foc nevătmător și s'a întărit la flancul drept al lui Stewart. La 5, Stewart înainte în careu format și ocoli flancul stâng al dușmanului, silindu' ast-fel să atace. Dușmanul execută un atac bine organizat, pe când Englezii îl împresă cu un foc omoritor. Însă, în dos la flancul stâng, unde stetea un regiment de cavalerie grea de cămile, careul fu spart de mulțimea dușmanilor. «Numai liniștea admirabilă a oamenilor noștri—zice depeșă— a făcut posibil, ca să se mănție acolo o luptă plept la piept, pe când în toate celelalte părți ale careului dușmanul a fost aspru pedepsit și în cele din urmă respins cu totul. Apoi regimentul al 19 de husari a înaintat spre fântână, pe care le-am ocupat la 5 ore. Împrejurul careului dușmanul a lăsat 800 morți și prizonierii spuneau că numărul răniților este foarte mare. Mulți dintre aceștia s'au predat. Și Englezii au pierdut mult, dar Stewart zice că dușmanul s'a descurajat și luptete viitoare nu vor fi așa de crâncene. Englezii au avut 74 morți, între care 9 ofițeri și 94 răniți.

Italia

După cum observă foile vieneze, Italienii caută a-și întinde influința și asupra părții arabe a Marii-Rosie. în Yemen. Agentul consular al Italiei în Hodeida a făcut mai multe călătorii la Sana, unde are chiar pe un reprezentant comercial în persoana lui Caprotti, explorator al Africeii, care a venit ca Yemen anume cu scopuri comerciale.

FOIȚA «ROMANIEI LIBERE»
— 16 Ianuarie — 24

HECTOR MALOT

ORFAN!

PRIMA PARTE

Intrai în grajd, și, după ce am deslegat căinii și pe Joli-Coeur, după ce 'mi-am legat sacul și 'mi-am petrecut pe după umărul cordeana de la harpa, eși din han.

Hangiul era în poartă și mă observa. — Dacă o veni vr'o scrisoare, strigă el, 'ți-o voi păstra!

Eram grăbit ca să es din acest oraș, căci căinii mei n'aveau botnițe. Ce era să răspund dacă întăneam un agent de poliție? Că n'aveam parole ca să le cumpăr botnițe? Acesta era adevărul, căci, făcând destul de bine socoteala, în buzunar aveam numai un franc și zece bani, și n'ajungeau de sigur pentru o asemenea cumpărătoare. Oare nu voi fi și eu arestat la rându-meu? Stăpânul meu și cu mine în închisoare, ce ar deveni căinii și cu Joli-Coeur? Devenisem director de trupă, cap de familie, eu, copliul orfan, și simteam că am oarecare răspundere.

Tot mergând repede, căinii ridicau capul spre mine, și mă priveau cu un aer care n'avea nevoie de cuvinte ca să fie înțeles; le era foame.

ROMANII DE PESTE CARPAȚI

S'a susținut adese-ori, că Românul e indolent, și că indolent este, fiindcă e fatalist, ba sunt chiar oameni, cari în această indolență cred a fi găsit cheia pentru înțelegerea întregii noastre istorii.

Și în adevăr, aruncând o privire peste trecutul nostru, suntem adese ori uimiți de indelunga răbdare a Românului și ni se impune parcă de la sine convingerea, că numai credința în soarta lui nestrămutată a putut să 'i dea puterea de a răbda atât de îndelung.

Cu toate acestea concludsiunea e cu desăvârșire falsă.

Fatalismul este o credință, care s'a produs în sufletele Românilor sub presiunea împrejurărilor, în care ei au trăit, și s'a întărit din generațiune în generațiune, din secol în secol, tot sub presiunea acelor împrejurări. Fatalismul e un efect, iar nu o cauză în istoria noastră.

Veacuri întregi Românul a avut a se lupta contra unor greutăți, pe care nu le putea învinge, cari însă nu erau atât de mari, ca să'l poată repune, de aceea el nu 'și-a încordat puterile, nu s'a consumat în lupte zadarnice, nu s'a lăsat răpit la acie de desperațiune ci a așteptat cu îndelungă răbdare, ca greutățile să dispară ele de la ele. Și una câte una au dispărut greutățile.

Românii să reivesc în istoria Europei cam pe timpul când dispar Cumanii și Mongolii prada o mare parte din Europa.

Nu prin Români s'a pus capăt vieții cumane, de și de sigur nici un popor n'a suferit mai mult ca cel român de urgia cumane. Și ce era acest popor român pe timpul, când hordele mongole treceau ca un vijor prin Europa? Niște bieți de oameni risipiți, pe care nimeni nu 'i băga în seamă. Acești oameni însă veacuri întregi au știut să țină pept cu urmașii Mongolilor, cu Tătarii, iar astăzi Tătarilor nu mai sunt. Ce s'au făcut? Au perit prin ei înșiși, fiindcă n'au știut să 'și păstreze viața.

Și tot ast-fel una câte una s'au mistuit prin ele însăși puterile, cu care neamul nostru a trebuit să se lupte în curgerea celor din urmă seaze secole pentru susținerea vieții sale.

Ce plagă era odinioară pentru țerile române cetele prădătoare ale Cazacilor? Astăzi ele nu mai sunt. Și Românii, cari atât de mult au suferit prin ele, nu ei le-au nimicit.

Ce puternică era odinioară Polonia și cum se pleacă la porunca ei domniilor celor două țeri române? Astăzi Polonia nu mai este! Tot nu Românii au nimicit-o.

Turcii, în slăbiți, care timp de două veacuri au fost spaima lumii creștine, nu mai sunt astăzi nici ei, și Românii, cari atât de mult au suferit de la densii, când era să li se dee lovitura de grație, stăteau pe gânduri, dacă n'ar fi poate mai bine să le sară în-trăjutor.

Nu sunt dar indolenți Românii, ci știu numai să 'și păstreze viața și să nu 'și risipiască puterile în zadar.

Veacuri îndelungate Românii din țerile supuse coroanei ungare aproape toți erau robi ai pământului, pe care

Joli-Coeur, pe care o purtam întinsă pe sacul meu, mă trăgea din când în când de ureche ca să mă silească să întorc capul spre densa; și dacă mă uitam, să frecă pe burta cu un gest nu mai puțin expresiv de cât privirea căinilor.

Și eu așa fi vorbit, ca și densii, despre foamea mea, căci nici eu nu dejunam? dar ce 'mi-ar fi folosit? Un franc și zece bani nu ne puteam da să dejunăm și să prânzim, trebuia să ne mulțumim cu toții de o singură masă, care, fiind făcută la mijlocul zilei ne-ar fi ținut loc de două.

Hanu unde locuisem, și din care eram dați afară, găsindu-se în foburgul Saint-Michel, pe drumul despre Montpellier, natural că pe acest drum apucaram.

În graba ce aveam de a fugi dintr'un oraș unde puteam întâlni agenți de-ai poliției, n'avusesem timpul să întreb unde conduceau drumurile; ceea ce voiam era să mă depărtez de Tuluza, în colo puțin 'mi păsa. N'aveam nici un interes ca să merg mai bine intr'un loc de cât intr'altul; pretutindeni aveam nevoie de parole ca să mănânc și să dorm. Și încă cestiunea dormiturii era cu mult mai puțin importantă; eram pe timpul căldurilor și ne putem culca sub cerul liber, la adăpostul unui zid sau al vr'unui tufig.

Dar mănăcarea? Crez că am mers aproape două ore, fără să îndrănesc să mă opresc, și cu toate acestea căinii 'mi arătau niște ochi din ce în ce mai rugători, pe când Joli-Coeur mă trăgea de ureche și 'și arăta burta din ce în ce mai semnificativ.

În fine mă crezui destul de departe

de Tuluza ca să nu mai am de ce mă teme, sau cel puțin să pot spune că voi pune botnițe căinilor a doua-zii dacă 'mi s'ar fi cerut aceasta, și intră în prima brutărie pe care o întâlnii. Cerui să 'mi dea o livră și jumătate de pâine.

— Să iei mai bine o pâine de două livre 'mi zise brutăreasa; pentru menajeră d-le întreagă nu este prea mult; trebuie să le dai să mănânce bietelor animale!

Fără indoială, pentru întreaga mea menajerie nu era mult o pâine de două livre, căci fără a numera pe Joli-Coeur care nu mănca așa mult, nu ne-ar fi venit de cât câte o jumătate de livră pentru fie-care din noi, dar pentru punga mea era prea mult.

Pâinea era atunci cinci-zeci de bani livra, și dacă așa fi luat două livre m'ar fi costat tocmai un franc, așa că din toți banii 'mi-ar fi rămas numai zece centime.

Și nu găseam de loc prudent să mă întinz la o așa de mare prodigialitate până nu'mi aveam viața asigurată pentru a doua zi. Necumpărând de cât o livră și jumătate de pâine, care nu m'ar fi costat de cât 75 de bani, 'mi rămânea pe a doua zi 35 de bani, adică atât cât să nu mor de foame, și să pot aștepta o ocaziune d'a câștiga parole.

Am făcut foarte repede acest calcul și zisei brutăresei, cu un ton pe care mă sili să 'l fac de tot sigur, că 'mi era de ajuns o livră și jumătate de pâine și că o rog să nu'mi dea mai mult.

— Bine, bine, 'mi răspunse ea.

Și dintr'o frumoașă pâine de șase livre, pe care de sigur am fi măncat-o întreagă, 'mi tăia cantitatea ce 'i ce-

o enciclopedie vie cât mai mult încărcată cu lucruri din istorie și din filosofie, din științele exacte și din literatura universală, din limbile vii și din chimie sau din epigrafe.

Dar nu s'a întârziat a se constata, că Piciei de Mirandola nu se fabrică de poruncială și s'a produs o reacțiune. Cu cât odinioară se întindea o programă, cu atât «se supune astăzi — zice d. Gréard — la curentul contrar, nu fără a se trece câte odată măsura, cum se întâmplă în bruscele mișcări ale opiniunii. Nu sunt numai materii, cari se plâng de dezvoltarea materiilor; mărturia s'ar putea bănui. Sentimentul e universal. Cea mai mare parte a declarațiilor, provocate de ultimele alegeri în Consiliul superior al instrucțiunii publice (Martie 1884), poartă urmele acestui sentiment; mai de curând chiar (Iunie și Iulie), corpul profesional de diferite grade consultat, a emis aproape unanim observațiuni în același spirit.

«Nici un subiect nu răspunde decât la un interes mai simțit și nici unul n'are un coprins mai serios. Cum să uităm că, de la începutul veacului, avem 12 planuri de studii, mai cu grabă dărmate, de cât bine clădite?»

Câte și 12 sunt expuse în memoriul d-lui Gréard. Eminentul vice-rector citează și mai multe, căci nu se mărginește, în revista sa retrospectivă, la cei 80 de ani din urmă; el arată și cum străbunii înțelegeau educația sub vechiul regim.

Această revistă e într'adevăr interesantă; ea e instructivă din multe priviri, dar ne inspiră și oare-care în-tristare. Concludsiunea care isvorăște fatal este, că educațiunea copiilor n'a fost de cât un șir de încercări repede părăsite, un lanț de pipăiel și de indoială. «Ar trebui să ne ferim în Universitate», zicea St-Mare Girardin—de a dărmă în toate diminețile casa, sub pretext de a clădi un palat». Vorba e judicioasă. Fără a ne întoarce de cât cu 10 ani în urmă, vedem trei case, trei programe combinate și dărmate; dar palatul e încă de clădit.

În această perioadă de zece ani, Universitatea a suferit trei reforme, la 1872, la 1874 și la 1880.

«Ceea ce desoibese reforma de la 1872—spune d. Gréard—este că densa n'a adăugat la programele învățămîntului secundar nici o materie nouă, de cât la filosofie un curs de igienă, care nu lua, afară din clasă, de cât 6 ore pe an. Oare-cari strămutări se operase în favoarea geografiei, care câștiga 4 ore pe lună, și a limbilor vii, unde trei lecțiuni pe săptămână, regulate și obligatoare, de la clasa 8-a până la retorică, înlocuiau cele două ore de conferință de mai înainte; în sfârșit, deprinderile în limbă și în literatura franceză erau introduse în toată ierarhia cursurilor, din a 8-a până la retorică. Ca să nu încerce ziua copilului, ale cărui puteri ținea mult d. Jules Simon să le menageze, s'a suprimat versurile latine, s'a micșorat numărul temelor, cari nu s'a păstrat ca exerciții regulate de cât până intr'a V, și s'a impuținat în general lucrările înscrise. În fond, reforma sa nu se îndrepta de cât asupra metodelor.

«Considerând că dezvoltarea succesivă a programei făcea necesară o nouă împărțea la timpului; avem din vedere,

ream și o puse în balanță, pe care o levi încetșor.

— E cam mult, zise ea, 'mi vei da încă cinc centime.

Și aruncă în masă cei opt-zeci de bani ai mei.

Am văzut persoane nevoind să primească restul de centime ce li să dau inapoi, spunând că n'aveau ce face cu ele; eu, așa fi luat pe cele cinc inapoi cu toate acestea, nu îndrăsnii să le reclam și eși fără să zic o vorbă, cu pâinea strânsă lângă mine.

Căinii, veseli, săreau în jurul meu, și Joli-Coeur mă trăgea de păr, tipând încetșor.

Nu ne duserăm prea departe.

La primul copaci pe care 'l găsiserăm în drum, rezemați harpa de trunchi și mă așezai pe iarbă, căinii stătură în fața mea, Capi în mijloc, Dolce d'o parte, Zerbino de alta, cât pentru Joli-Coeur, nefind obosită, stătu în picioare ca să fie gata a fura bucățelele ce 'i ar conveni.

Era o afacere delicată tăiatul pâinii; făcu'i cinc părți, cât putu de o potrivă, și ca să nu se facă risipă le împărții în mici bucățele; fie-care 'și a-vea bucată la rândul său, ca și cum am fi mănecat din gamela militarească.

Joli-Coeur, având mai puțină trebuință de nutriment de cât noi, fu cea mai favorizată. și nu 'l mai fu foame, atunci când noi muream de foame. Din partea sa luai trei bucăți ca să le dau căinilor mai târziu, și le pusii în sac; apoi, fiind că rămăseseră patru avuserăm fie-care câte una, această din urmă ne servi drept ultim fel de bucate și drept desert.

Cu toate că acest banchet nu era din acelea care provoacă discursuri,

între altele, că dacă limbile vii se învățau pentru vorbire, cele moarte se învățau numai pentru citire, d. Jules Simon 'și propunea să dea orele, rămase libere prin desființarea versurilor latine și prin impuținerea compunerilor latine, la explicarea amănunțită a autorilor greci și latini, lămuriri în întregul lor nu după fragmente, și la un studiu mai adâncit al limbii și literaturii franceze. Era silit să nu înceapă latineasca de cât în clasa VI și greceasca din a IV. Lăsa timpului grija de a indeplini aceste modificări; el nu ținea decât să convingă de valoarea principiilor, la cari se oprea ambițiunea sa pentru presinte și se lega dorințele sale pentru viitor, singur le-a stabilit în instrucțiunile sale cari vor rămănea ca un model de înaltă și fină pedagogie.»

«Luată în întregul său și după spiritul ei, programa de la 23 Iulie 1874 părea a nu face, în multe puncte, decât reproducerea celei de la 1840. Nu numai că ea onora din nou exercițiile literare a căror suprimare ațișase, sub ministrul d-lui Jules Simon, o polemică așa de vie; dar nu dădea științelor de cât o însemnătate secundară.

Aritmetica și geometria le representă aproape singure până la clasa de retorică, scolarul nu atingeau, de cât în clasa de filosofie, elementele fizice și chimice. Ei mai vedeau aci istoria naturală, cu care se spoise puțin intr'a doua. De această organizare, mai iute contestată de cât întemeiată, se lega o inovare judicioasă.

«Bacalaureatul în litere era desfăcut în două serii de probe :

«Până astăzi—zicea ministrul—tinerii erau datorci să dobândească diploma a răspunde d'odată la toate materiile literare și științifice. Era cazul de a aplica proverbul: qui trop embrasse mal étreint. Siliți să facă într'o zi și d'odată toate probele, scolarii noștri, ca să cunoască ceva din diversele părți ale programei, nu studia pe deplin 'nicl una. Aci lterele erau neglijate în folosul științelor, aci științele în folosul literilor. Împărțirea examenului va face să dispară aceste grave inconveniente. La eșirea din retorică, candidatul va trece o antiță probă, care va fi încoronarea studiilor sale literare; apoi, după un alt an, consacrat științelor și filosofiei, va trebui să justifică, într'o nouă probă, dobândirea acestor cunoscințe speciale.

«Intențiunea arătată era de a simplifica și programa istoriei era ușurată în unele amănunte. Dar în alte materii, mai ales în științe, trebuise, ca să se țină în curent, să se facă adăugiri, să se umple goluri; programa limbilor vii, neconstituia încă, primise acele proporții cam necumpenite, cari sunt mai tot d'a-una efectul unei prime codificări.»

«De la un principiu cu totul opus pleacă programa de la 2 August 1880. Sunt aci două lucruri de considerat: spiritul metodelor și cadrul programelor. Spiritul metodelor e cel din circulara din 1872, aprofundat, întins și definitiv întărit. Cât despre cadrul programelor, s'a voit, d'o parte, a se înlesni tuturor copiilor dobândirea învățaturii secundare și a se asigura folosirea de ea fie-cărui copil în măsura

mi se păru momentul bine ales ca să zic câte-va cuvinte camarazilor mei. Mă consideram negreșit ca șef al lor, dar nu mă credeam așa de mult d'asupra lor, ca să pot fi dispensat d'ale împărtași circumstanțele grave în care ne găseam.

Capi 'mi ghici neapărat intențiunea, căci ținea zîmbiți de ai mei, marii săi ochi inteligenți și iubitori.

— Da, Capi, zisei eu, da, amicii mei Dolce, Zerbino și Joli-Coeur, da, iubiiți mei camarazi, am să vă dau o știre foarte urată: stăpânul nostru este despărțit de noi pentru două luni.

— Ah! strigă Capi.

— Această împrejurare este tristă, mai întâi pentru el, dar foarte tristă și pentru noi. El ne îngrijea de viață, și, în lipsa lui, o să ne găsim într'o teribilă situațiune. N'avam parole!

Auzind acest din urmă cuvânt, pe care 'l cunoștea perfect, Capi se ridică dupe cele două picioare de dinapoi, și începu să ne coalească, ca și cum ar fi umblat cu discul pe dinaintea «onorablei societăți.»

— Vrei să dăm reprezentațiuni, continua' eu; e un bun consiliu pe care 'l dai, dar putea-vom să câștigăm bani? Aci stă toată cestiunea. Dacă nu vom reuși, vă previu că n'avam de cât 30 de centime drept toată averea; va trebui dar să răbdăm de foame. Ast-fel fiind lucrurile, îndrănesc a crede că în vederea gravității împrejurărilor, în loc d'a-mi juca farse, veți pune toată inteligența în serviciul asociațiunii noastre. Vă cer supunere, cumpărare și curaj. Să ne strângem rândurile, și să credeți în mine cum crez și eu în voi!

(Va urma).

Franz Walser

Bucuresti, Calea Grivitei No. 65.

Pompe hidraulice si puturi pentru casa, gradini etc. de la cea mai mica adancime si pana la 1000 metri.

INSTITUTUL DE BAEȚI BERGAMENTER

Internat si Semi-internat. Instructiune tocmai dupa programa ministerului instr. publice in limbile Romană Germană si Franceză.

Primul biurol concesiionat de informatiuni

pentru institutii, educatoare sau guvernante, companioane, Bone pentru copii micisii cameriste mai superioare.

FABRICA DE CAFEA

Sub-semnatul de mai multi ani fabricant de Cafea macinata Turceasca si incuragiat de Onor. Public pentru preferinta ce mi-a dat pana acum.

Table with coffee prices: Cafea Martinică prima curată măcinată Kilo 3.75 Oca 4.80, etc.

Pentru Sesonul de „Carnaval“

Din propria noastră fabricatiune recomandam: Fracuri si Costume fine de salon. — Postavuri si Bresil de Sedan. — Colosal asortiment de Paltoane Montagnak, Cocimin, Tegetof, etc.

„MARELE BAZAR DE ROMANIA“ Strada Selari, No. 7, sub Hotel Fieschi,

PLATIBILE IN CASTIURI LUNARE SI SEPTEMANALE

MASINE DE CUSUT

sub garantiã realã si adevãratã PENTRU FAMILII SI MESERIASI

Neajunse de nici o altã masinã intrec toate așa numitele masinã originale americane de casut.

Contine 15 aparate cele mai noi si practice cu depãnãtorul automatã a atel, precum si mai multe alte noi modificãtiuni.

Invãțãtura gratis si la domiciliu. Carte de invãțãturã in limba romãnã. Ambalagiu gratis. Mare deposit de ace, atã ibrisin, etc. precum si toate necesarele pentru masina de cusut.

INSTITUTUL STEFAN VELESCU (HELIADÉ)

(FONDAT IN ANUL 1874) No. 1, Strada Armeanã, Bucuresti.

INTERNAT SI EXTERNAT CURSURI PRIMARE SI LICEALE PREPARATIUNI PENTRU BACALAUREAT SI ȘCOLI SPECIALE LOCAL ANUME CLADIT PENTRU INSTITUT

Dormitoare si sali de studiu, spațioase si bine aerisite; toate condiționale igienice de aproape si serios observate. — Bãi in institut, calde si reci. Aparat de sudãție, duși, etc. — Gimnasticã de camerã. — Gimnasticã de varã. — Infirmerie. Refectoriu organizat dupã sistemul cel mai nou.

Cursurile făcându-se conform programelor oficiale, elevii trec esamenele la școlile publice. — Limbele franceză si germanã sunt obligatorii, celelalte rãmãn facultative. — Institutul posedã un bogat material pentru cercurile de intuițiune si profesorii dãu cunoscințelor matematice si naturale o intindere reclamãtã de progresul științelor pozitive.

1). Cursul primar complet cu limbile franceză si germanã, obligatorie, desemnul si musica cuprinse; — 2). Cursuri gimnasiale predate in institut, de profesori recunoscuți; — 3). Secția claselor V, VI si a VII licealã, elevii primesc numai meditație in institut, urmãnd cursurile la liceele Statului. — 4). Preparațiuni pentru esamenele școliei militare, comerciale si claselor gimnasiale sau bacalaureat.

Pentru informațiuni amãnuțite, a se adresa in toate zilele de la 8—10 a. m. si de la 4—6 p. m. la cancelaria Institutului: strada Armeanã, No. 1. Bucuresti. Director-proprietar, Stefan Veleșcu.

ATELIER ROMÂN DE CROITORIE SI HAINE GATA

Epitropia Biserici St. Nicolae din Selari. Face cunoscut că Duminecă la 10 Februarie a. c. la 12 ore din zi, ține licitație in casele de la spatele biserici pentru inchirierea cu incepere de la Sf. Gheorghe a prãvălilor din Strada Lipsani No. 50 si 54.

„NAȚIONALĂ“ Societate generalã de asigurare in Bucuresti. Capital social 6,000,000 L. n. Prima emisiune 3,000,000 Lei deplin vãrsãți in 15,000 acțiuni de 200 Lei fie-care din carã 40,000 Lei specialmente afecțãți ca fond de garanție pentru ramura asigurarilor asupra vieții.

INSTITUTUL STEFAN VELESCU (HELIADÉ) (FONDAT IN ANUL 1874) No. 1, Strada Armeanã, Bucuresti. INTERNAT SI EXTERNAT CURSURI PRIMARE SI LICEALE PREPARATIUNI PENTRU BACALAUREAT SI ȘCOLI SPECIALE LOCAL ANUME CLADIT PENTRU INSTITUT

Importantu O. M. ACICOFF, recomandã magazinul sãu din Strada Carol I, sub Hotelu Dacia, lângã poartã, aprovisionat cu toate articolele de costume naționale complete, precum de dame, de fete, de bãieți ori-ce mãrime, velințe, pãnzã si alte articole de industrie naționalã si mai având diferite mãrfuri turcești, precum: morisce de cafea, jifãrite mãrimã, vopsea de pãr prima calitate, fete de mese de Persia, pantofi si papuci cu fir, prosape si papuci de Bursa, Borangic, cãmãși de baie, fesuri si ori-ce articole de manufacturi de Paris, de Viena si de Germania cu prețuri foarte moderate. Cumpãrã ori-ce fel de saluri vechi turcești; 3017

Mai eftin si mai sigur numai la firma „La Leu si la Ursu“ 1000 Kilograme lemne tãete gãrnitã si tufan numai cu 42 lei 1000 Kilograme lemne calitate fãg de Azuga cu 28 lei, aduse la domiciliu, greutatea garantatã, asemenea vindem cu vagonu si cu stãnjenu cu prețuri cãt se poate de moderate.

TIPO-LITOGRAFIA FABRICA DE REGISTRE, LINIATURã, STERIOPIE SI GALVANOPLASTICA STEF. MIHALESCU BUCURESTI, STRADA COVACI, 14. ACEST STABILIMENT efectueazã tot felul de lucrãri stingtoare de specialitate sa precum: Cãrți științifice, Ziare in ori-ce formate si in diferite limbi, Afize in diferite culori, Compturi, Cãrți de vizitã si de logodnã, Invitații de cununii si decese, Bonuri in diferite culori fine, Tarife si anunțuri comerciale si industriale, Ori-ce fel de imprimate ale tãutoritãților, Bilete si condiții pentru pãduri, cãmp, noi, accise, etc. etc.

DE VENZARE LEMNE DE FOC gãrnitã si cer De prima calitate. 0 tonã sau 1000 Kilograme de lemne uscate, despicate si duse la domiciliu numai cu prețulu de 24 franci mia gãrnitã și cerul cu 26 franci mia. Asemeni se gãsesc stãnjen de lemne cer si gãrnitã cu prețuri foarte moderate.

DE INCHIRIAT Una magãsie de lemne vis-a-vis de Gara Thero-Vesci, douã grãdini de pometuți tot vis-a-vis de garã, douã perechi de case in Dealul-Spiri, Strada Seneca No. 4, aproape de Strada Casãrmi suntu de inchiriatu. — Doritorii se vor adresa la proprietara Paulina Slãnicuã vis-a-vis de Gara Thero-Vesci la No. 124

DE INCHIRIAT Camere si apartamente mobilate in Strada Lipsani, No. 81 cu luna si anu in cea mai bunã curãțenie si serviciu cu prețuri scãdute, de la 20 lei camera pe lunã si pãnã la 55 lei plãtiți inainte pe 15 zile.